

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Pääomamarkkinoiden kehitys
Pörssit yhdentyvät. Miten se vaikuttaa Suomeen?

Pankinjohtaja Pentti Hakkarainen

Studia Monetaria

6.11.2007

Esityksen sisältö

- ◆ Johdanto
- ◆ Rahoitusvälineiden markkinat
- ◆ Markkinapaikat sekä niiden toimintatavat
- ◆ Pörssien yhdentymisen vaikutuksia
- ◆ Meneillään hankkeita; Tulevaisuus
- ◆ Johtopäätöksiä

Rahoitusvälineiden markkinat

- ◆ velkakirjamarkkinat
- ◆ osakemarkkinat
- ◆ johdannaismarkkinat

Toimivat rahoitusmarkkinat

- ◆ säästöt eli ylijäämät → rahoitustarpeisiin eli alijäämiin
- ◆ talousinformaatio
- ◆ rahoituksen kohdentuminen kannattaviin, tuottaviin hankkeisiin
- ◆ riskien hallinta

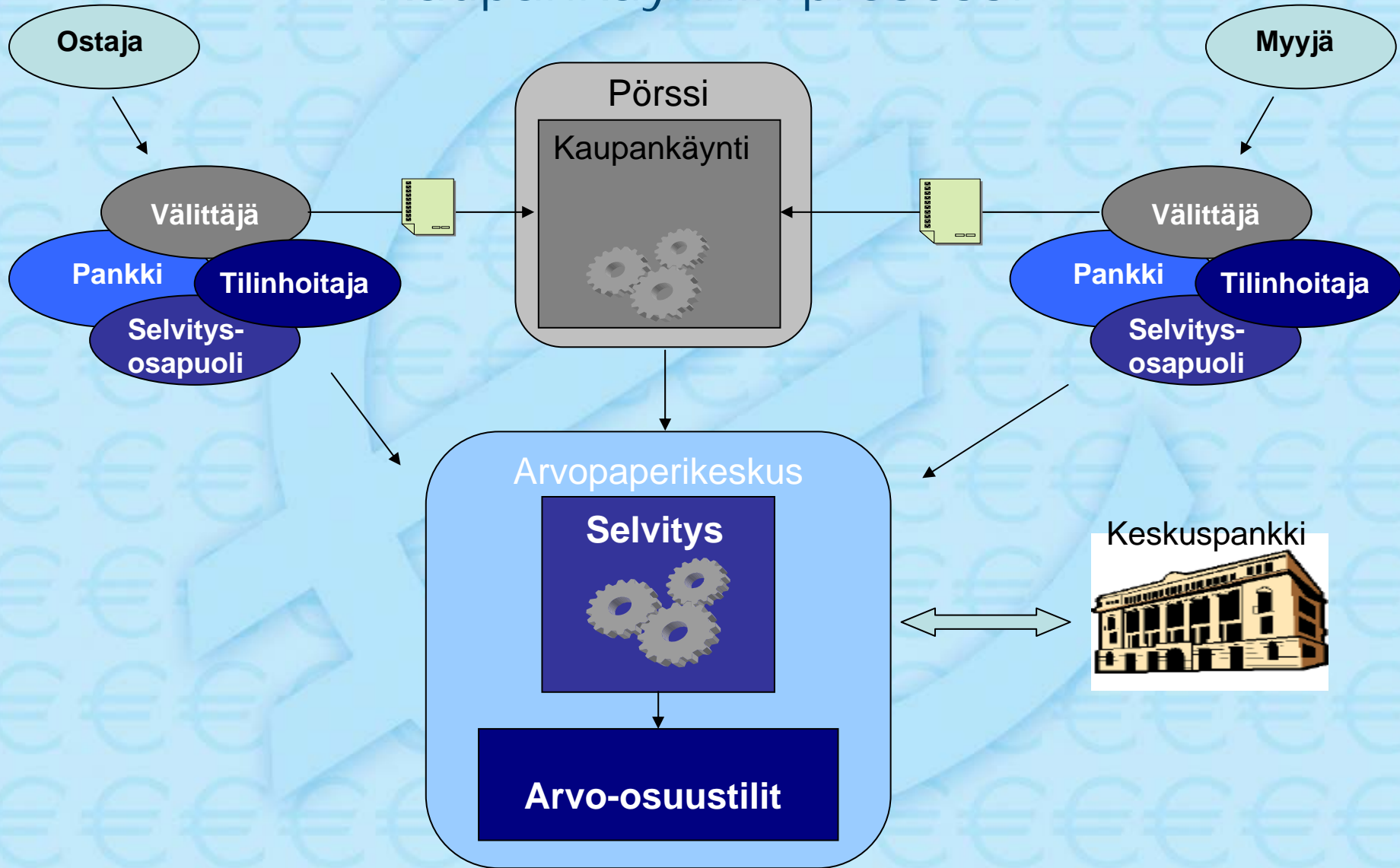

Rahoitusvälineiden markkinat

Markkinapaikat

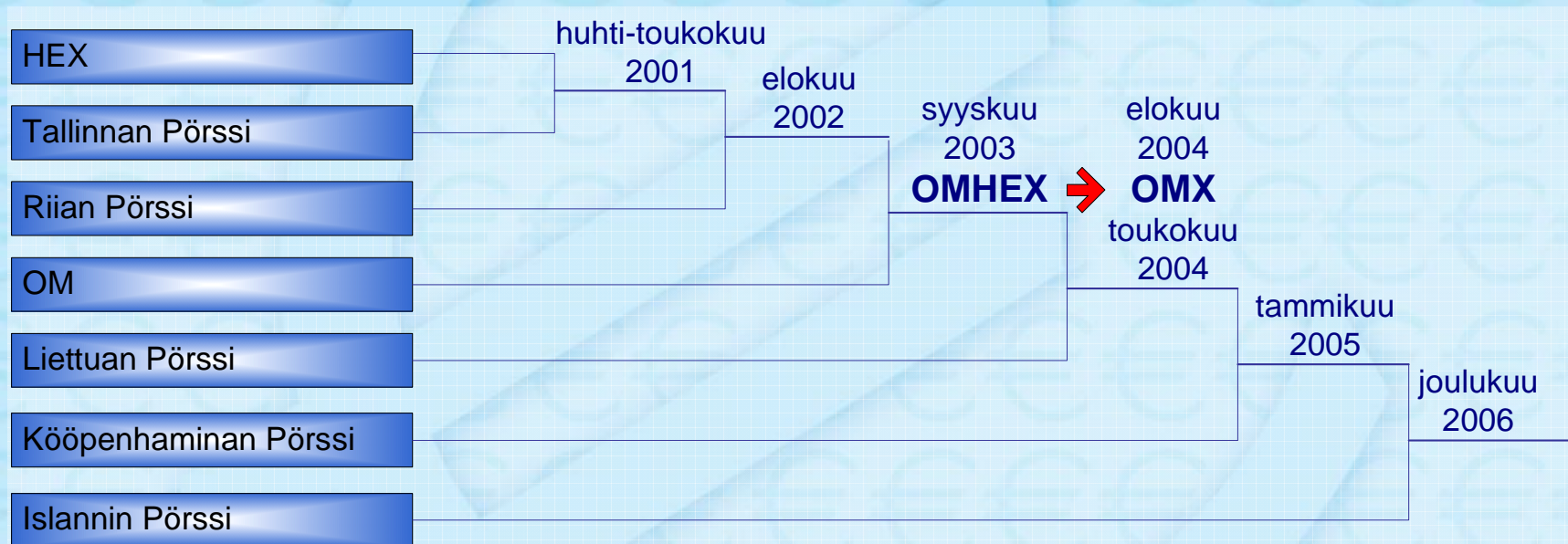
- ◆ Raha- ja joukkolainamarkkinat toimivat OTC-markkinoina
  - Suomen valtion obligaatiokauppa MTS Finlandissa (Belgiassa)
  - MTS Finland osa EuroMTS kokonaisuutta, joka toimii referenssimarkkinana 11 valtion viitelainoille
  - Euroopassa joukkolainoille myös muita elektronisia kauppapaikkoja, kuten BondVision (MTS) tai TradeWeb (Bloomberg)
- ◆ Osakemarkkinat
  - Euroopassa kolme kansalliset rajat ylittävää pörssiä (OMX, Euronext ja LSE+Borsa Italiano)
  - Euroopassa kansallisten pörssien lukumäärä vielä suuri
- ◆ Johdannaismarkkinat
  - Eurex ja EuronextLiffe suurimmat johdannaispörssit
  - OMX kolmanneksi suurin, mutta huomattavasti pienempi
  - laajat OTC-markkinat

Kaupankäynnin prosessi

Pörssit yrityksiksi

Pörssien yhdistyminen pohjoismaissa ja Baltiassa

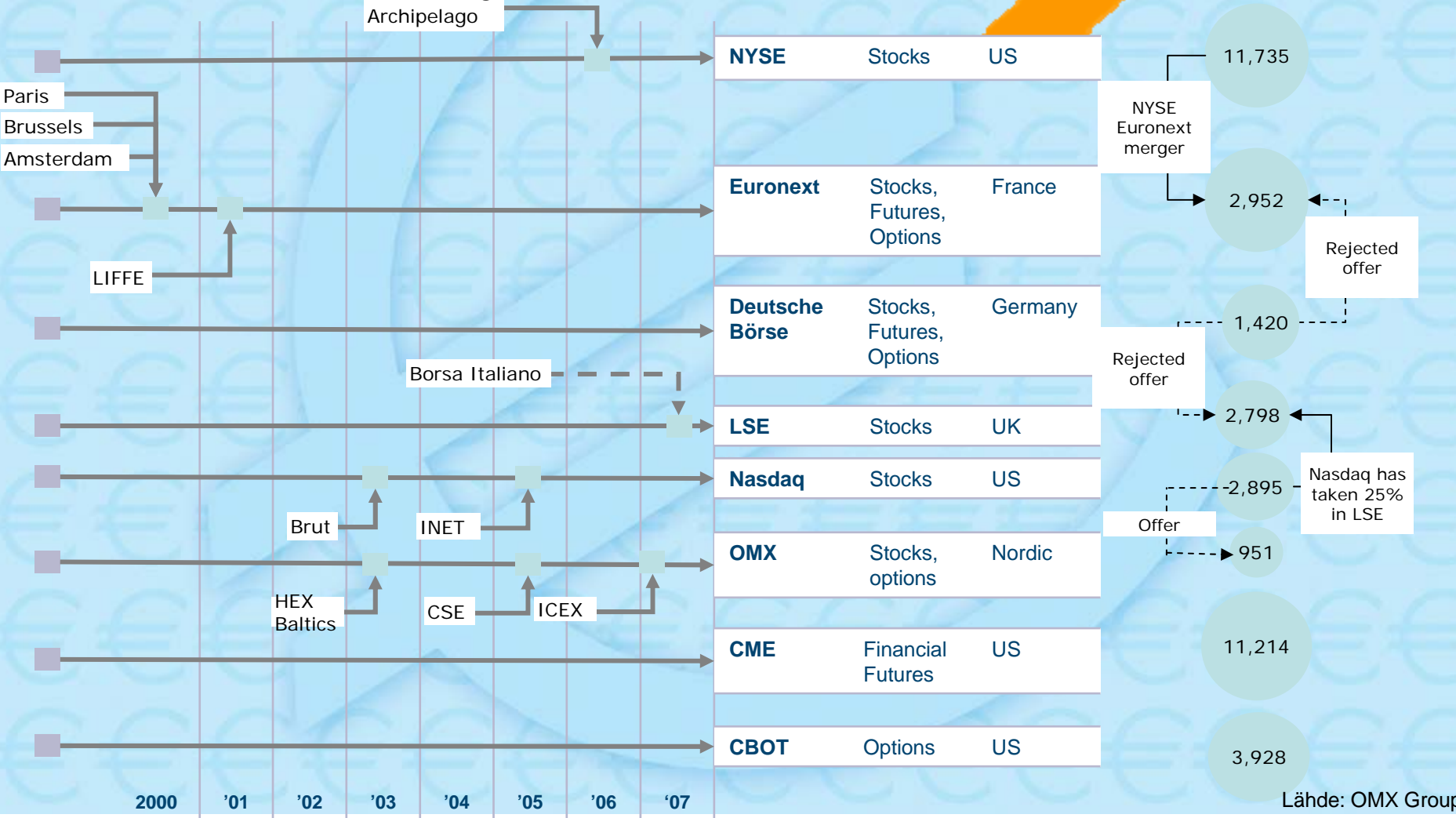
Lähde: OMX.

Pörssit yrityksiä

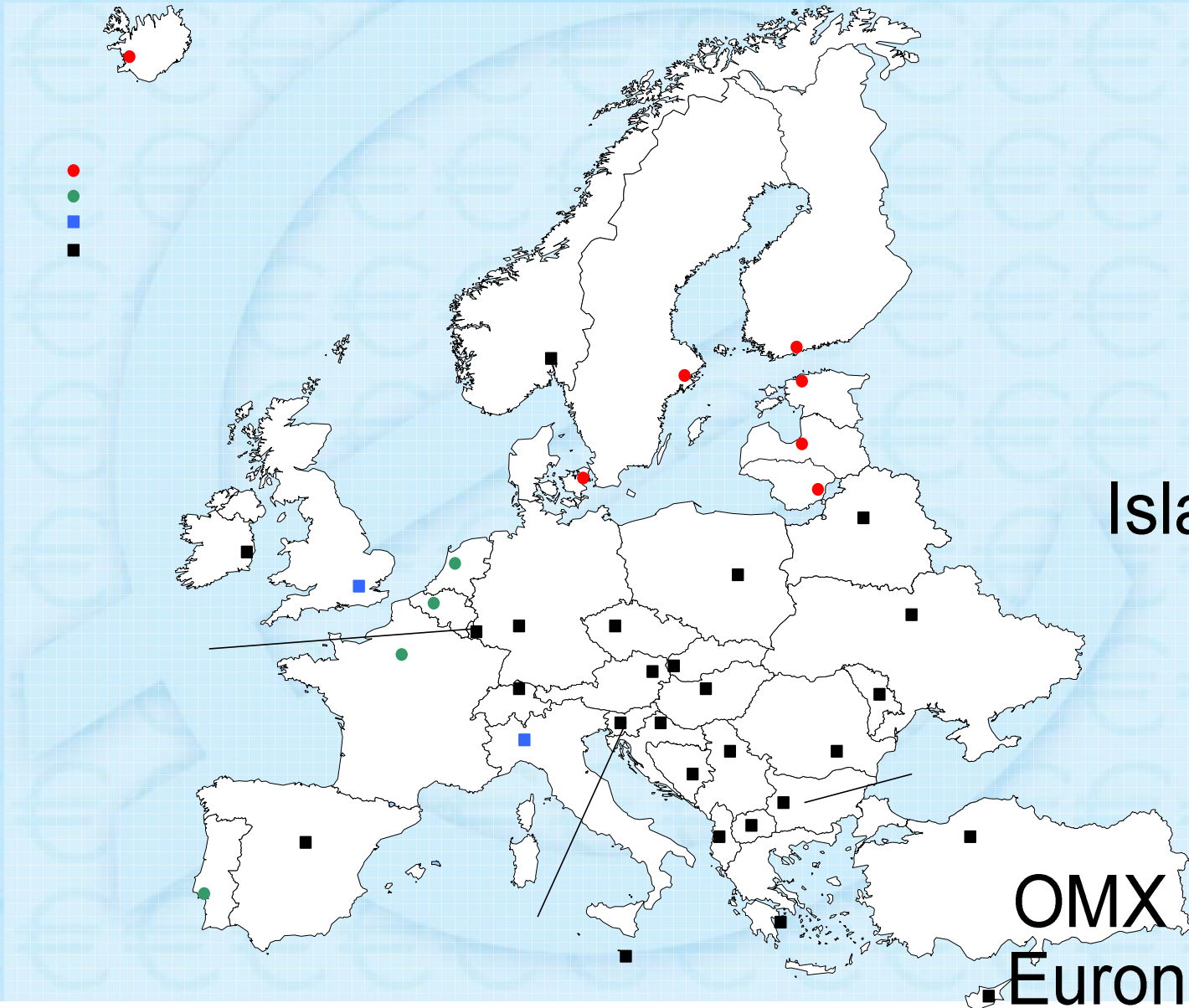
Consolidation

Consensus that size is a key success factor.

Lähde: OMX Group.

Pörssit yrityksiksi - Eurooppalaisia pörssejä

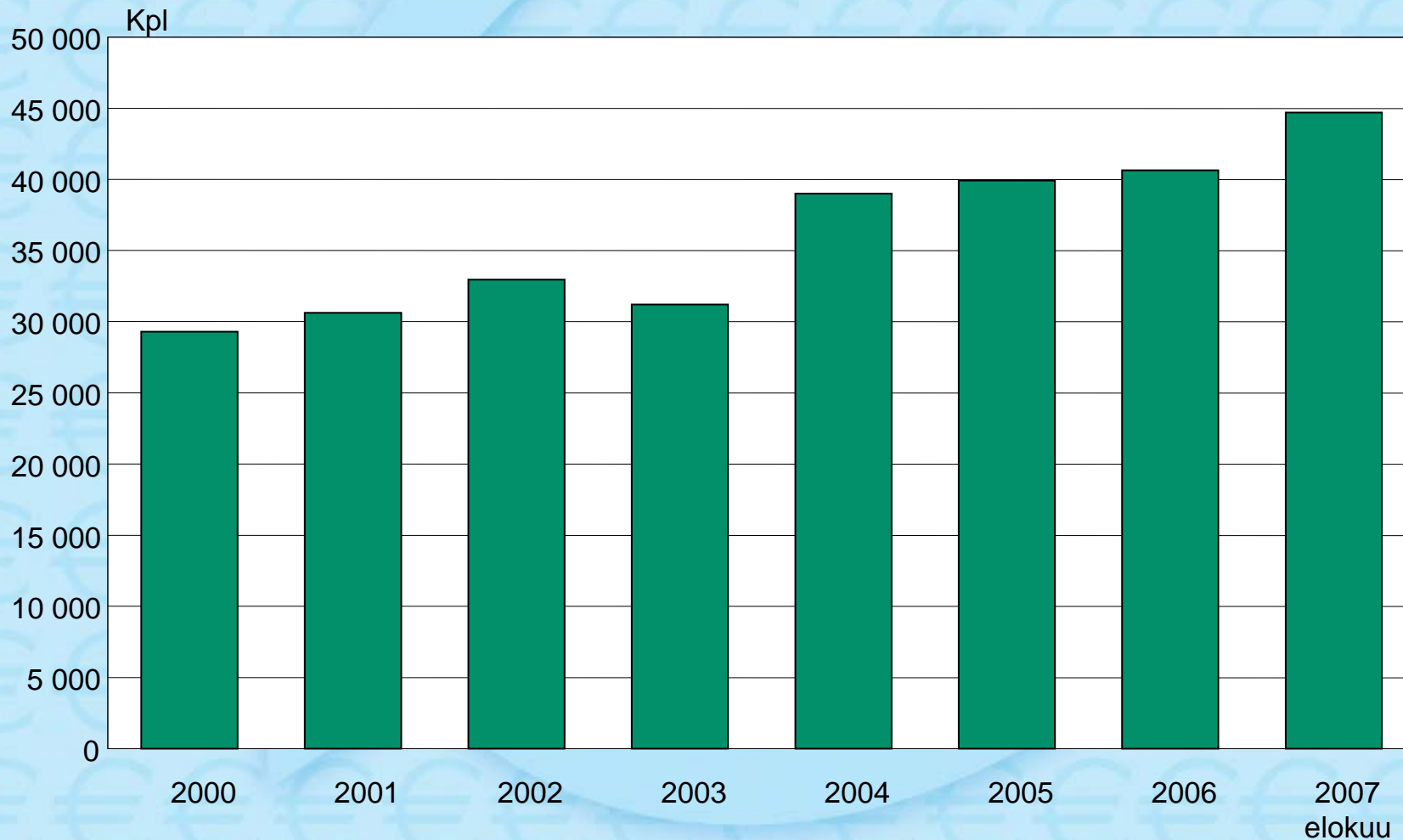

Pörssit yrityksiksi

- ◆ Listattujen yhtiöiden lukumäärä kasvaa nopeasti
  - eniten listattuja yhtiöitä Bombayn pörssissä (lähes 4900)
  - NYSE + Euronext (n. 3500)
  - OMX + Nasdaq (n. 4300, jos fuusio toteutuu)
  - EU-maat yhteensä (runsas 10 000)
- ◆ Pörssivaihto
  - likviditeetti kasvanut viime vuosina huomattavasti
  - teknologian kehittyminen (mm. algoritminen kaupankäynti)
  - sijoitustoiminnan institutionalisoituminen
  - uusia aktiivisia toimijoita

Pörssit yrityksiksi

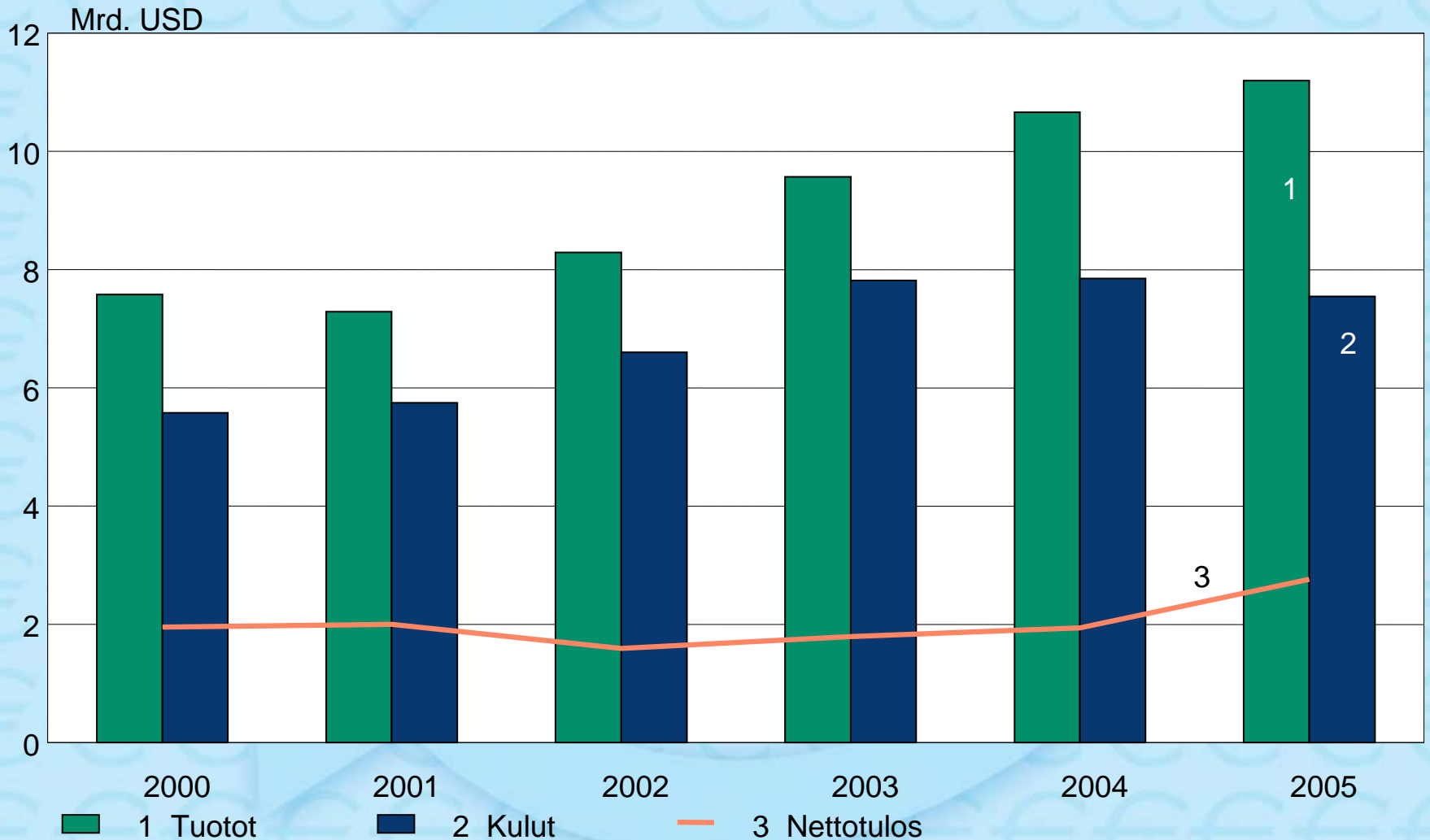
Listattujen yhtiöiden lukumäärä

Lähde: WFE.

Pörssit yrityksiksi

WFE:n jäsenpörssien kannattavuus (55 pörssiä)

Lähde: WFE.

Pörssien kilpailuympäristö muutoksessa

- ◆ pörssiyritykset yhä kansainvälisempiä liiketoiminnaltaan ja omistukseltaan
- ◆ Euroopan arvopaperimarkkinat hajanaiset
- ◆ pörssien fuusiot jatkuvat
- ◆ Euroopassa post-trading toiminnot sirpaleiset
- ◆ Euroopassa MiFID yhtenäistää lainsäädäntöä
- ◆ Yhdysvaltalaiset pörssit laajentuvat
- ◆ Aasian pörssit voimistuvat

Kilpailua lisääviä tekijöitä

- ◆ pörssien liiketoiminta ennennäkemättömän kannattavaa, transaktiomäärät kasvaneet, ennätysellisiä tuloksia
- ◆ sijoitustoiminta kansainvälistynyt, markkinapaikkoja vertaillaan
- ◆ MiFID
- ◆ Code of Conduct
- ◆ T2S ja/tai selvitystoiminnan harmonisoituminen

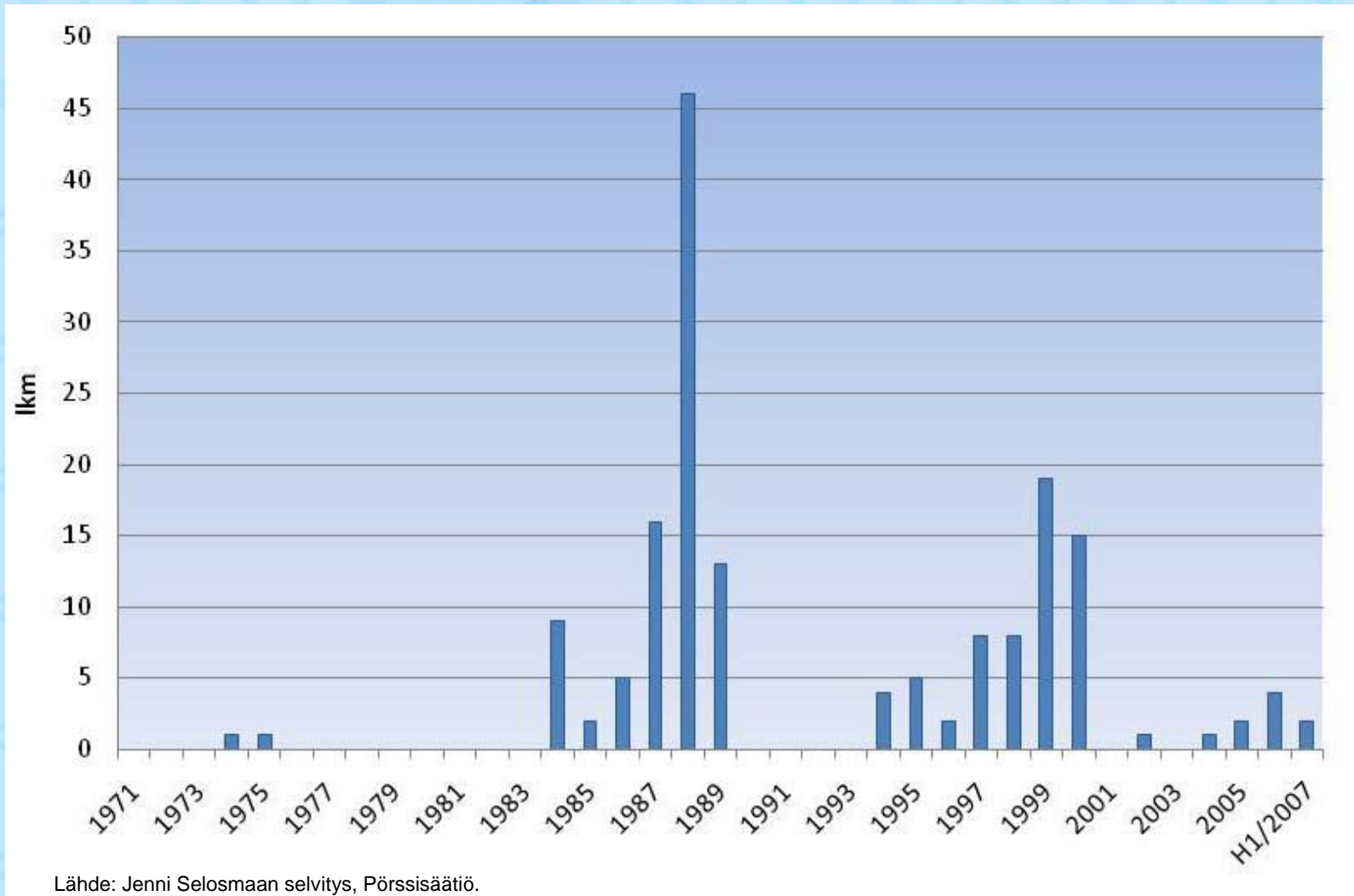
Pörssien kilpailutilanne

- ◆ Pörssien kilpailu; mitkä kauppapaikat jäävät markkinoille
- ◆ Mistä kilpaillaan ?
  - uusien yritysten listautuminen, eli ns. IPOt
  - sijoittajat (vaativat hyvän likviditeetin)
  - arvopaperinvälittäjät (kustannukset)
- ◆ Millä kilpaillaan
  - toimintojen tehokkuus, nopeus, luotettavuus ja kustannukset
  - likviditeetti, vaihdettavuus
  - informaation nopealla ja luotettavalla toimittamisella
- ◆ Mitä hyötyä kilpailusta on
  - listautuneiden yritysten, välittäjien sekä sijoittajien kustannukset alentuneet
  - osakkeiden hinnoittelu tehostunut parantuneen vaihdannan ansiosta
  - markkinoiden läpinäkyvyys parantunut

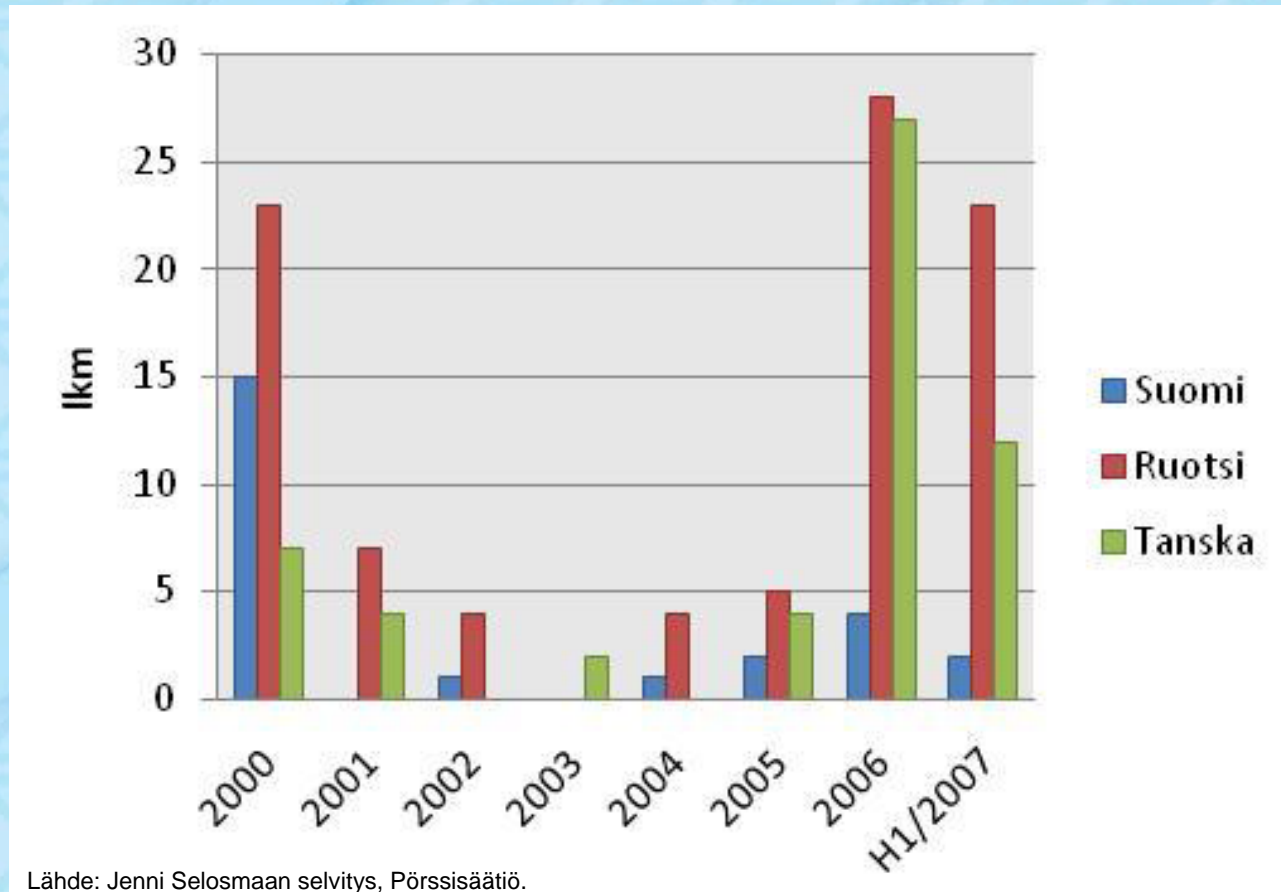
Listautumiskato

Listautumisannit Suomessa 1971 - 2007

Listautumiskato

Kaikki uudet listautumisannit Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa

Rahoitusvälineiden markkinat direktiivi (MiFID); vaikutukset pörssitoimintaan

◆ Rahoitusvälineiden markkinat –direktiivin tavoitteet

- EU-laajuisten rahoitusmarkkinoiden toiminnan edistäminen ja yhtenäistäminen
- sijoittajansuojan lisääminen
- kilpailun lisääminen eri kaupankäyntitapojen välillä
- palveluiden tarjonta rajan yli helpommaksi

◆ Erilaiset kaupankäyntitavat

- säännelty markkinapaikka (esim. pörssi)
- vaihtoehtoinen kauppapaikka (esim. Turquoise)
- monenkeskinen kauppapaikka (First North Finland)
- sisäiset kaupat (internalisaatio)
- muu kaupankäynti

Turquoise

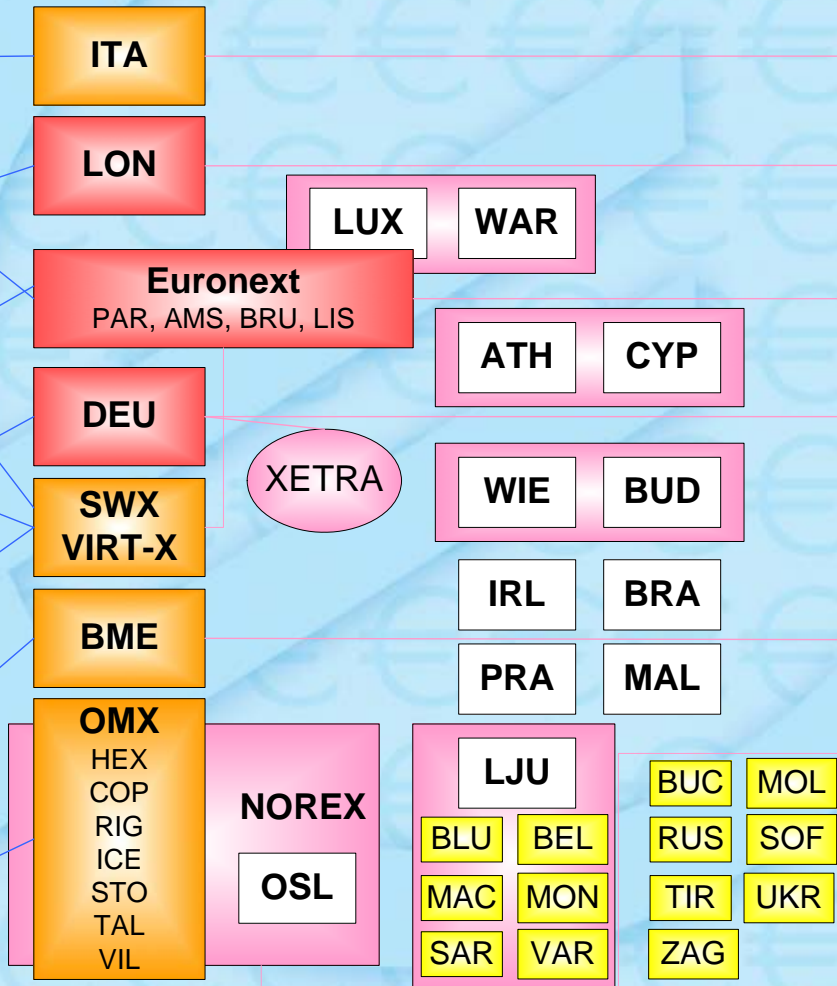
- ◆ Monenkeskinen tietoverkkopohjainen markkinapaikka
- ◆ 7 maailman johtavan investointipankin hanke
- ◆ ko. pankeilla n. 50 % osuus Euroopan osakemarkkinoista
- ◆ Hyödyntämällä keskinäistä selvitystä kustannukset alas

Markkinoiden rakenne

Clearing & Settlement

- MotTit & CC&G
- LCH. ClearNet
- Euroclear
- Clearstream (DEU & LUX)
- SIS-Sega
- Iberclear
- NCSD (SECUR & EXIGO CSD)

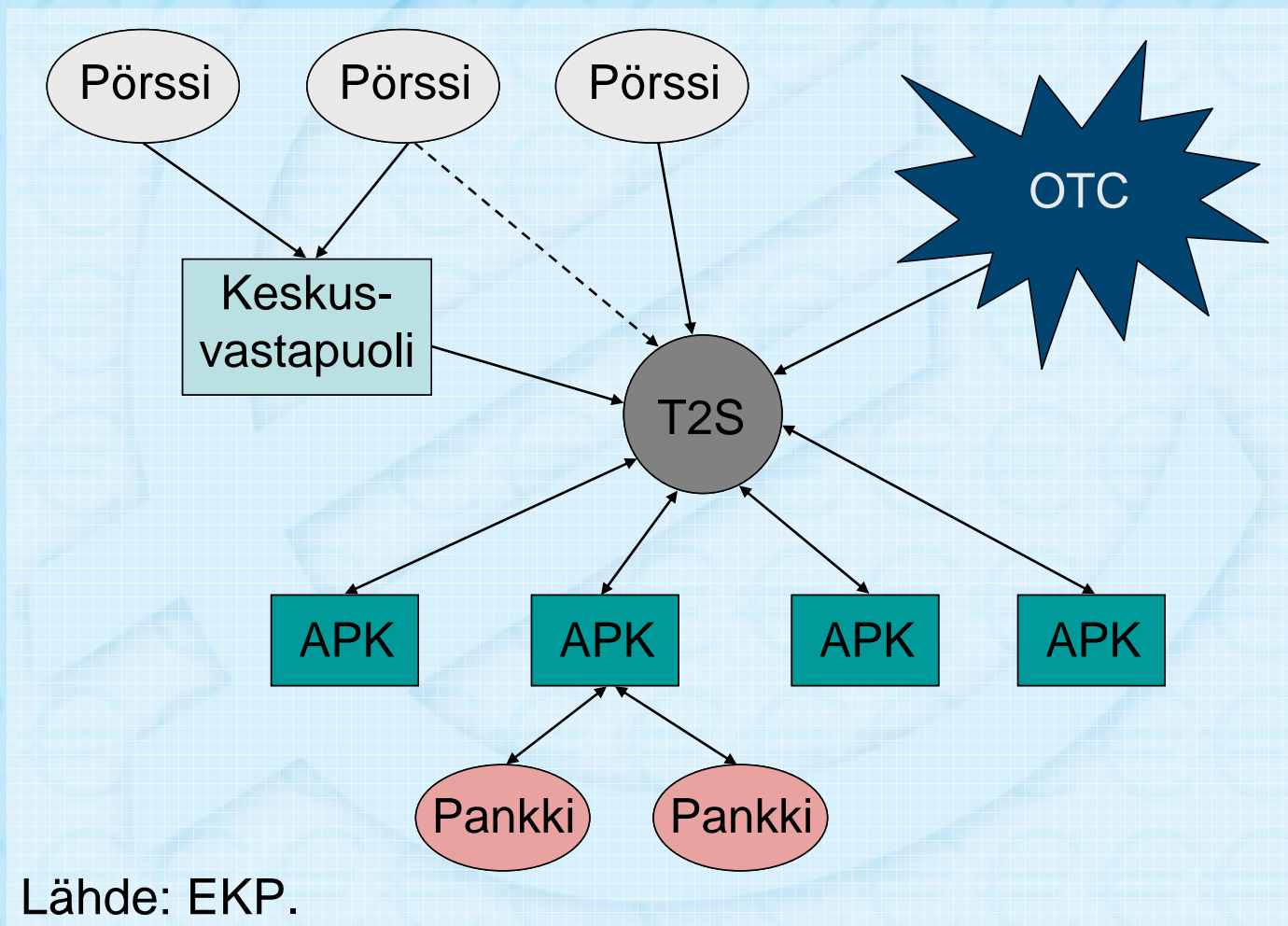
Cash Markets

Derivatives

- IDEM
- EDX London
- Euronext LIFFE
- Eurex
- LME, ICE NYMEX & ECX
- MEFF
- OMX DM & OSL
- Globex
ENXT MEFF MIF
CME MONTR
BM&F SGX

T2S-hanke: yksi yhteinen selvitysalusta EU-alueella arvopaperikaupoille

Markkinapaikka Helsinki

Optimaalinen markkinapaikka Helsingissä

- ◆ yrityksillä, myös pk-yrityksillä pääsy osakerahoitukseen
- ◆ kohdentaa säästöjä optimaalisella tavalla elinkeinoelämään
- ◆ sijoittajat osalliseksi yritysten kasvuun
- ◆ hyvä hallinto, laaja omistajapohja ja pörssimäinen liikkeenjohto
- ◆ pörssi antaa piensijoittajille samat mahdollisuudet kuin suursijoittajilla
- ◆ talouden kehityksen kuvaaja, barometri

Johtopäätöksiä

- ◆ Pörssien kilpailutilanne kiristyy entisestään ja fuusiot jatkuvat
- ◆ Euroopassa perinteisten pörssien lukumäärä alenee ja kaupankäynti keskittyy
- ◆ Vaihtoehtoisia ja monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä tulossa
- ◆ Välittäjien sisäiset kaupat siirtävät vaihtoa pois pörseistä
- ◆ Arvopaperikeskusten yhteistyö lisääntyy
- ◆ Markkinapaikka Helsinki edellyttää toimia